

Száma: HAJ/6511-26/2024.

Előkészítő: Gélák Pál csoportvezető
A tájékoztató törvényességi ellenőrzője:
Dr. Kiss Imre jegyző

ELŐTERJESZTÉS **hajdúnánási ipari területekről**

Hajdúnánáson évtizedekre visszamenőleg vita zajlott a város gazdaságfejlesztési irányáról, az ipari park létrehozásának szándékáról.

1990 – 1994 Első demokratikusan választott képviselő-testület

Az 1990-ben létrejött önkormányzatok a rendszerváltás utáni kedvező nemzetközi légkörben keresték szerepüket az új gazdasági rendszerben. Az akkori politikai szerint a „gazdálkodó önkormányzatok” elvét próbálták érvényesíteni a települések.

Már ebben az időszakban Hajdúnánás képviselő-testülete kereste a fejlesztési lehetőséget. A hazai kutatások mellett nemzetközi kapcsolatokkal is próbálta a testület megtalálni a helyes irányt. Az általános fejlesztési elképzelések mellett kiemelt szerepe volt a város értékein alapuló gyógytúrizmus fejlesztése, az ipari – kereskedelmi fejlesztésekhez szükséges területek lehatárolása. Az Önkormányzat megbízásából egy angol Egyetem készített gazdaságfejlesztési kutatást, amelyben kiemelt szerepet kapott az ipari fejlesztés, az autópálya várható építése miatti gyors fejlesztés lehetősége. 1994-ben olasz kereskedelmi küldöttség mérte fel Hajdúnánás fejlesztési lehetőségeit. Ebben a gyógytúrizmus fejlesztése kapott nagyobb hangsúlyt, de számolt a teljes gazdaságélénkítéssel. A megbeszéléseken Török István és Gélák Pál képviselők is részt vettek a tárgyalásokon, melyet Éles András vezetett.

A '94-es választásokat követően mindkét fejlesztési szál megszakadt.

Az autópálya tervek ismeretében (hosszú nyomvonal vita Hajdúdoroggal, Nyíregyházával) a gazdasági szereplők szorgalmazták komplex önkormányzati fejlesztési terv kidolgozását. Az akkori városvezetés fő szempontja az volt, hogy az ipari kereskedelmi fejlesztéseket a vállalkozói szférának kell megvalósítania. A gazdasági szereplők körében is vita bontakozott ki az együttműködés lehetőségeiről, formáiról miközben több meghatározó vállalkozás versenyhelyzetben áll egymással, mid kereskedelmi mind a munkaerő gazdálkodás szempontjából. A megjelent ipari park és logisztikai park pályázatok erős vállalkozói együttműködést feltételeztek. Az ipari park címre alkalmas területek a kárpótlással beindult tulajdonváltás, illetve az állami területek csökkenése miatt egyre korlátozottak lettek.

1996: Megszűnik a Tungsram gyár.

1996-tól mindannyiszor felkerült a napirendre az ipari park fejlesztés, merről sorra lemaradtunk. Török István képviselő minden időszakban képviselte az ügyet önálló képviselői indítványával.

Ebben az időszakban a város vezetése nem tartotta fontosnak Ipari park létrehozását;

„Szabad-e pénzt invesztálni egy ipari park létrehozásába, amikor a GE telephelye évek óta üresen áll.”

1999-2000 között elhúzódtak az egyeztetések, többször elnapolták az ügy tárgyalását. A képviselő-testület elhatározta ugyan egy előzetes vizsgálati anyag elkészítését (144/1999. (X.14.) számú

Képviselő-testületi Határozat, de az ipari park cím pályázat nem került beadásra. A vita azon az alapon is folyt, hogy egy ipari park létrehozása vállalkozói vagy önkormányzati feladat.

A Tungsram 1996-os megszűnése máig kiható veszteséget jelentett a település teljes lakosságára. A vállalkozás-fejlesztési programok nem tudták kezelni azt az űrt, amit a veszteség okozott.

1999: Önálló képviselői indítvány

1999-ben a képviselő-testület Török István képviselő önálló indítványa alapján több ízben foglalkozott az ipari területek fejlesztésével. A testület több hónapon át folytatta eredménytelenül a vitát, de a városvezetés végül nem hozta meg a szükséges fejlesztési döntéseket, a pályázati lehetőség közben bezárult. Az előterjesztő véleménye szerint „... a városnak már bűn, hogy nem valósította meg az ipari parkot”

2007-2009: Erősödő szándék Ipari Park létrehozására

2008. február 14-én tárgyalta és elfogadta a képviselőtestület az új - a jobboldali frakció által benyújtott - Gazdasági Programot a Dr. Éles András polgármester által benyújtott változattal szemben. Az elfogadott Gazdasági programba bekerült az Ipari Park létrehozása, mint kiemelt cél:

„... csak a város tudatos, nemzetközi marketing politikájával és a polgármesteri, önkormányzati lobbyerő növelésével lehet az autósztráda közelségét kihasználni, a vállalkozási kedvet fokozni, valamint az idegenforgalmivonzerőt a korábbiakhoz képest megnövelni. Ennek a befektetéspolitikának sarkalatos pontja és a fejlesztések alapvető feltétele, hogy legyen Hajdúnánásnak telephelyeknek és székhelyeknek alkalmas új, közművesített ipari parkja, illetve annak kijelölt területe.”

2007-2009 években az önkormányzat foglalkozott az ipari park kérdésével, de nem vállalva abban kezdeményező szerepet.

A vállalkozások oldalán a Ventifilt részéről 2007-ben indult meg az előkészítés Ipari park pályázatban az akkor prosperáló Béke Tsz-szel. A koncepció szerint a Ventifilt és a Tsz közösen alkották volna az akkori minimális előírás 30 ha törzsterületet. A két cég beszállítóinak száma már akkor elégséges volt a pályázati induláshoz. A terv szerint 2009. évben pályázott volna a két cég. A már 2008-ban tartalék ipari területként volt a HÉSZ-ben jelölve a Balmazújvárosi út mellyel teljesülhetett volna a 100 ha-os célkitűzés.

2008-ban szembesült a cég azzal, hogy a Tedej Zrt. már megtárgyalta a városvezetéssel, miszerint agrár-ipari Park pályázatot nyújtanak be és erre meg is volt az előterjesztés és határozati javaslat. A Ventifilt ekkor kérte a képviselőket a helyzet tisztázására.

A 2008. június 30-i testületi ülésen Szólláth Tibor képviselő javaslatára nem hoztak egyetlen céget támogató döntést, kezdeményezésére vállalkozói megbeszélést hívott össze a polgármester.

Ennek nyomására a képviselő-testület 2008. július 4-én mindkét koncepcióval egyetértett. Egyébként a kormányzati szándék nem támogatót volna két párhuzamos pályázatot ez nyilvánvaló volt az eljárás során.

A város meghatározó gazdasági szereplői (Tedej Zrt, Ventifilt Zrt.-Béke Tsz) kezdeményeztek ipari park cím elnyerésére pályázatot.

A Ventifilt az eredeti szándék szerint is 2009-en pályázott volna, akkora viszont a gazdasági világválság miatti export ellehetetlenülés miatt ettől el kellett álljon (jelentős munkaerő leépítés – a munkaerő megtartásra benyújtott pályázatot elutasították - piacok és a termelés újjászervezése). 2010-ben finisbe érkeztek a tárgyalások a Videoton Zrt-vel a teljes akvizícióról, így a Ventifilt jövőépítési szempontjai kedvező irányt vettek.

A Tedej Zrt. 2009-ben jelent meg a befektetési piacon Északhajdúsági Agrár-ipari Park névvel.

2010-től az Önkormányzat kezdeményező szerepe

A Tungsram bezárását követően a 2010 előtti időszakban a város nem használta ki az ipari park, logisztikai park pályázatok lehetőségeit, eközben a konkurens települések végrehajtották a fejlesztéseket. 30 km-es körben sorra épültek az ipari parkok elvonzva tőlünk a befektetőket.

Ezekben az években a gazdaságra rendkívüli hatást gyakorolt az USA-ból kirobbanó világméretű gazdasági válság, a gazdasági szereplők nem tudtak komplex együttműködéssel ipari park címre pályázni.

A 2010-es években az önkormányzat felismerte, hogy az ipari park kialakításában kezdeményező szerepet kell vállalnia.

2015 – 2016 évben város képviselője részt vett a gazdasági fejlesztések segítésére HIPA által meghirdetett továbbképzésen. Ennek eredményeképpen Hajdúnánás elnyerte a „Befektetőbarát Település” címet.

Tungsram megjegyzések:

2013 – 2018 között többször tárgyaltunk GE szakembereivel a lehetséges együttműködésről. Az előkészítés során eljutottunk a megállapodás közelébe. Az akkori cégvezető Hutter Iván úr a GE Lighting EMEA általános igazgató arról tájékoztattott, hogy velük nem lépett kapcsolatba korábban Hajdúnánás vezetése, ezért örül Szólláth Tibor úr kezdeményezésének. A környezetvédelmi károkat is figyelembe véve alakítottunk ki egy win-win megállapodást. Szándéknyilatkozatot írtunk alá, mely alapján pályáztunk az Ipari terület kialakítására megjelent pályázatban a GE területének igénybevételével. A GE később elállt a megállapodástól, valószínűleg éppen a nagy költségű a környezetvédelmi intézkedések szükségessége miatt. A GE Lighting eladta érdekeltségeit, az új tulajdonos újra Tungsram néven folytatta működését. A cégvezető Jörg Bauer úrral is közel voltunk a megállapodáshoz, de a végső aránytalan értéket megjelenítő ajánlatuk nem volt elfogadható a város számára. Abban bíztak, hogy a BMW és más gyárak Debrecenbe települése felértékeli a nánási telephelyüket. Az összes részletet ismerve ez nem volt alapos.

Jelenlegi helyzet

2016-ban az ipari területek fejlesztésére érkezett uniós pályázati lehetőségekkel élt a város. A város elnyerte az ipari területek kialakítására kiírt pályázatot, melyet még a tulajdonossal kötött megállapodás idejében adtunk be a Tungsram telephelyre.

A Tungsram területét a pályázatban sikerült helyettesíteni a Vásártér területével, ami megnyitotta az utat egy új, komplex ipar, agrár-innovációs centrum létrehozására. A nyertes pályázattal elkezdődhetett a Vásártéren az infrastruktúra fejlesztése.

A beruházás 500 millió Ft vissza nem térítendő, 100 % -os intenzitású támogatással épülhetett meg a Széchenyi 2020 program keretében.

A projektje alapvetően két nagy részre bontható infrastrukturális fejlesztést tartalmazott.

Az első rész az ipari terület infrastruktúrájának kiépítése volt, amely beruházás tartalmazta az ipari területhez vezető út, az ipari területen belüli feltáró út, valamint a csapadékvíz elvezetés megépítését. A megépített út összesen 700 m. Kiépítésre került az elektromos hálózat és a közvilágítás is. Az ipari területen belül, az út mentén parkolók kerültek kialakításra 350 m²-en. Az infrastrukturális fejlesztés második része az ipari területen belül egy új, 300 m² csarnok épület megépítése. Az épület bérbe adással került értékesítésre egy betelepülő vállalkozás számára, amely gépjármű javítással foglalkozik. A csarnok teljes körű akadálymentesítéssel épült meg.

A projekttel egy olyan befektetés ösztönző beruházás került megvalósításra, amely hosszú távon helyet biztosít új és bővülő vállalkozások számára, így új munkalehetőséget is jelenthet a helyi és környékbeli lakosok számára.

Jelenleg az összeterületből bérbeadással hasznosítható terület: 88.721 m²

A közel 10 ha területen 17 vállalkozással és egy önkormányzati fejlesztési területtel az ipari terület teljes mértékben hasznosul. A vállalkozások 17 fő foglalkoztatását vállalták önkéntesen. Az ipari terület méretéből adódóan nem tudott érdemi gazdasági fellendülést adni, de a várost tehermentesítette az életkörülményeket zavaró tevékenységektől.

Jövő

Az ipari terület fejlesztése tovább folytatódik az új helyi gazdaságfejlesztési programmal, mely infrastrukturális és építésberuházásokkal széles, az agráriumi és ipari fejlesztéseket közösítő integrált innovációs terület jöhet létre. Ebben Együttműködési megállapodás alapján közösen dolgozunk a Debreceni Egyetemmel.

A jelenlegi Ipari parkba újabb 450 m² akadálymentes csarnoképületet létesítünk napelemmel és a szükséges alap infrastruktúra hálózat létesítésével (villamos energia kapacitás növelés 1 MW).

Az álláskeresők számának csökkenésével, a vállalkozások számának növekedése mellett fő cél a városból ingázó munkaerő itthon tartása, amely jelenleg is 1000 fő felett van (felmérés szerint több mint 700-an személygépkocsival ingáznak). 2010-ben 1479 fő volt munkanélküli, 2022-ben 289 volt a regisztrált álláskereső száma. Vállalkozások száma 2010-ben 2829 volt, 2022-ben 3341.

A jövőben a HÉSZ szerinti ipari övezetekben (Balmazújvárosi u.; Polgári u.) – további lehetőség van 70 ha-os nagyságrendben vállalkozói, innovációs, ipari területek kialakítására. Kormányzati együttműködéssel bevonhatóak lehetnek a Görbeházi út melletti állami tulajdoni területek. A MotoGP pálya területhasznosítása kapcsán elfogadott képviselő testületi határozat lehetőséget

teremt a várostól 8 km-re eső területen a környezetünket kímélő munkahelyteremtő beruházások megjelenésére

A városvezetés olyan vállalkozások betelepülését támogatja, amely megfelel a város mezővárosi arculatának, nem jár a lakosságot zavaró környezeti terheléssel.

A további fejlődéshez a fellendülésre alkalmas területek kijelölésével lehet lehetőséget teremteni a környezetkímélő, fenntartható munkahelyteremtésnek. Ez megoldást jelenthet az ingázóknak, a hajdúnánási fiatalok helyben tartására és város gazdasági erejének növelésére.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

HATÁROZATI JAVASLAT - ot:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a hajdúnánási ipari területekről készült tájékoztatót megismerte, és azt elfogadja.

Felelős: -

Határidő: -

Hajdúnánás, 2024. április 19.

Szólláth Tibor
polgármester